

دُلْجَى

به نام خدا

تاییدیه اعضای هیات داوران در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیات داوران نسخه نهایی پایان نامه کارشناسی ارشد خانم مینا رمضان جماعت تحت عنوان

«نگرشی بر شیوه های خانه سازی تهران عهد قاجار با تأکید بر فضاهای ورودی»

را از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و پذیرش آن را برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کند.

امضا

رتبه علمی

نام و نام خانوادگی

اعضای هیات داوران

استادیار

دکتر جواد نیستانی

۱- استاد راهنما

استادیار

دکتر حمید خطیب شهیدی

۲- استاد مشاور

استادیار

دکتر سید مهدی موسوی کوهپر

۳- استاد ناظر

استادیار

خانم دکتر مژگان اسماعیلی

۴- استاد ناظر

استادیار

دکتر سید مهدی موسوی کوهپر

۵- نماینده تحصیلات تکمیلی

استادیار

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است، بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله)ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته باستان‌شناسی است که در سال ۸۸ در دانشکده علوم انسانی

دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم / جناب آقای دکتر حولاء صیانتی ، مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر میرخضیب شهیدی و مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر هرگان اسلامی از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر درعرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأثیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفاده حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقيف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: این جناب مسار مصلح دانشجوی رشته باستان‌شناسی مقطع کارشناس ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: مسار مصلح همایعت

تاریخ و امضا:

۹۰/۱۲/۲۵

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است، بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل معهده می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) خود، مراتب را قبلًا به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته باستان‌شناسی در دانشکده علوم انسانی است که در سال ۸۸

دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم / جناب آقای دکتر حولاء ممتازی ، مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر همیر خصیب شهیدی و مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر هرگان اسلامی از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر درعرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأديبه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفاده حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقيف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

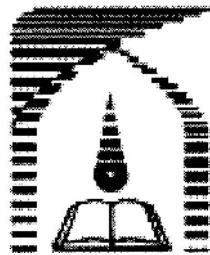
ماده ۶: این جناب مسیار مصلح جایز دانشجوی رشته باستان‌شناسی مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: مسیار مصلح جایز

تاریخ و امضا:

۹۰/۱۲/۲۵

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده علوم انسانی

پایان نامه کارشناسی ارشد باستان شناسی گرایش اسلامی

نگرشی بر شیوه های خانه سازی تهران عهد قاجار با تأکید بر فضاهای ورودی

نگارنده :

مینا رمضان جماعت

استاد راهنما :

دکتر جواد نیستانی

استاد مشاور:

دکتر حمید خطیب شهیدی

۱۳۸۸ بهمن

تقدیم به

مادرم، به پاس صبرش، نگاه پر مهرش

پدرم، به پاس زحماتش، وجود پر لطفش

آنهايي که دوستشان دارم

با تشکر فراوان از راهنمایی استاد گرانقدر،
جناب آقای دکتر جواد نیستانی

با قدردانی از زحمات اساتید محترم در راه تنظیم این پایان نامه:

جناب آقای دکتر حمید خطیب شهیدی

جناب آقای دکتر سید مهدی موسوی کوهپر

و سرکار خانم دکتر مژگان اسماعیلی

با سپاس از:

خواهرم آرزو

برادرانم محمد و میلاد

دوستان عزیزم آیدین خانکشی پور، امیر کبیر نژاد
و مهرداد پورنظر

چکیده

شناخت شیوه های معماری خانه در یکی از ادوار مهم تاریخ شهر تهران یعنی دوره قاجار، موضوع پایان نامه حاضر است و در این میان، سعی شده تا فضای ورودی خانه ها مورد بررسی قرار گیرد. از آنجا که تهران در طول تاریخ خود، رویدادهای بسیاری را از سر گذرانده و تغییرها و تقابلها فراوانی را به چشم دیده، بررسی وضعیت تاریخی و دگرگونیهای بافت شهری و همچنین چرایی تقابل سنت و تجدد، ظهور نوگرایی و چگونگی تأثیر تمامی آنها بر ساختارهای جامعه از جمله معماری، بخشی از این رساله را به خود اختصاص داده است. افزون بر این، به معماری مسکونی و عوامل و شرایط مؤثر بر آن نیز اشاره ای شده است تا میزان تأثیرپذیری معماری خانه از مؤلفه های مختلف، به خوبی آشکار گردد. در روند این پژوهش، شیوه های خانه سازی، از ابتدای شکل گیری تهران تا پایان دوره قاجار (همگام با سنت، تلفیق و تجدد) به همراه خصوصیات کالبدی و سیر تحولی فضاهای ورودی مورد مطالعه قرار می گیرد و در ادامه، ضمن معرفی، توصیف و تحلیل تعدادی از خانه های قاجاری، بررسی مشخصات عمومی و ویژگیهای کالبدی و ماهیتی و تزیینی فضاهای ورودی آنها نیز انجام می شود. حاصل پژوهش حاضر حاکی از آن است که خانه های تهران دوره قاجار، در ساخت و ساز، سبکهای گوناگونی داشته و فضای ورودی خانه ها به تبع سبکها، متنوع، اما پیوسته در حال تغییر و تحول و حتی حذف تدریجی بوده است. واژگان کلیدی: تهران - قاجار - معماری - خانه سازی - فضای ورودی.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
ط	فهرست نقشه ها
ک	فهرست جداول
ل	فهرست نمودارها
م	فهرست تصاویر
	فصل اول : طرح تحقیق
۲	۱ - ۱ - مقدمه
۵	۲ - ۱ - تعریف مسأله
۵	۳ - ۱ - اهداف تحقیق
۵	۴ - ۱ - سوالات تحقیق
۵	۵ - ۱ - فرضیات تحقیق
۶	۶ - ۱ - مواد و روش انجام تحقیق
۶	۷ - ۱ - جنبه جدید بودن و نوآوری
	فصل دوم: تهران دوره قاجار
۸	۱ - ۲ - وجه تسمیه تهران
۹	۲ - نام تهران در منابع تاریخی
۱۱	۳ - ۲ - موقعیت جغرافیایی تهران

۱۲.....	۴ - ۲ - جغرافیای طبیعی و اقلیم تهران
۱۴.....	۵ - ۲ - پیشینه تاریخی تهران
۱۴	۱ - ۵ - ۲ - مقدمه
۱۴	۲ - ۵ - تهران پیش از صفویان تا دوره قاجار
۱۹.....	۳ - ۵ - ۲ - تهران عهد قاجار (تهران قدیم)
۲۹.....	۶ - ۲ - وضعیت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تهران در دوره قاجار
۳۲.....	۷ - ۲ - منظر تهران
۳۲.....	۱ - ۷ - ۲ - منظر روستای تهران (ده باغ تهران)
۳۳.....	۲ - ۷ - ۲ - منظر شهر تهران بر پایه نقشه های ترسیمی
۴۲.....	۸ - ۲ - مؤلفه های اصلی معماری شهر تهران در دوره قاجار
۴۲.....	۱ - ۸ - ۲ - محله های تهران
۴۳.....	۱ - ۱ - ۸ - ۲ - عودلاجان
۴۵.....	۲ - ۱ - ۸ - ۲ - سنگلچ
۴۶.....	۳ - ۱ - ۸ - ۲ - بازار
۴۸.....	۴ - ۱ - ۸ - ۲ - چال میدان
۴۹.....	۵ - ۱ - ۸ - ۲ - ارگ
۵۱.....	۶ - ۱ - ۸ - ۲ - دولت
۵۲.....	۲ - ۸ - ۲ - میدانهای تهران
۵۲.....	۱ - ۲ - ۸ - ۲ - سبزه میدان
۵۲.....	۲ - ۲ - ۸ - ۲ - ارگ
۵۳.....	۳ - ۲ - ۸ - ۲ - بهارستان

۵۴	۴ - ۲ - ۸ - ۲ - اسب دوانی
۵۴	۵ - ۲ - ۸ - ۲ - مشق
۵۵	۶ - ۲ - ۸ - ۲ - اعدام
۵۵	۷ - ۲ - ۸ - ۲ - توپخانه
۵۷	۸ - ۲ - ۸ - ۲ - شمس العماره
۵۷	۹ - ۲ - ۸ - ۲ - حسن آباد
۵۷	۱۰ - ۲ - ۸ - ۲ - امین السلطان
۵۷	۱۱ - ۲ - ۸ - ۲ - چال میدان
۵۸	۱۲ - ۲ - ۸ - ۲ - گمرک
۵۸	۱۳ - ۲ - ۸ - ۲ - سرچشمه
۵۸	۱۴ - ۲ - ۸ - ۲ - سر قبر آقا
۵۸	۱۵ - ۲ - ۸ - ۲ - حصیر بافها
۵۹	۱۶ - ۲ - ۸ - ۲ - مال فروشها
۵۹	۱۷ - ۲ - ۸ - ۲ - کاه فروشها
۵۹	۱۸ - ۲ - ۸ - ۲ - کنه چینها
۶۰	۱۹ - ۲ - ۸ - ۲ - خیابانهای معروف تهران
۶۰	۲۰ - ۳ - ۸ - ۲ - ناصریه
۶۰	۲۱ - ۳ - ۸ - ۲ - جلیل آباد
۶۰	۲۲ - ۳ - ۸ - ۲ - جباخانه
۶۱	۲۳ - ۳ - ۸ - ۲ - الماسیه
۶۱	۲۴ - ۳ - ۸ - ۲ - گلوبندک

۶۲	۲ - ۸ - ۳ - ۶ - مريضخانه
۶۲	۷ - ۳ - ۸ - ۲ - علاءالدوله
۶۳	۸ - ۳ - ۲ - ۸ - دروازه شميران
۶۴	۹ - ۳ - ۲ - ۸ - لاله زار
۶۵	۱۰ - ۳ - ۲ - ۸ - لختى
۶۵	۱۱ - ۳ - ۲ - ۸ - يوسف آباد
۶۵	۱۲ - ۳ - ۲ - ۸ - دوشان تپه
۶۵	۱۳ - ۳ - ۲ - ۸ - بهارستان
۶۶	۱۴ - ۳ - ۲ - ۸ - ظل السلطان
۶۶	۱۵ - ۳ - ۲ - ۸ - معاون السلطان
۶۶	۱۶ - ۳ - ۲ - ۸ - ظهيرالدوله
۶۶	۱۷ - ۳ - ۲ - ۸ - برج نوش
۶۶	۱۸ - ۳ - ۲ - ۸ - سيف الدوله
۶۶	۱۹ - ۳ - ۲ - ۸ - فرمانفرما
۶۶	۲۰ - ۳ - ۲ - ۸ - مولوي
۶۷	۲۱ - ۳ - ۲ - ۸ - رى
۶۷	۲۲ - ۳ - ۲ - ۸ - قوام السلطنه
۶۷	۲۳ - ۳ - ۲ - ۸ - مهدى موش
۶۷	۲۴ - ۳ - ۲ - ۸ - ارامنه
۶۷	۲۵ - ۳ - ۲ - ۸ - عين الدوله
۶۷	۲۶ - ۳ - ۲ - ۸ - باغ سپهسالار

۶۷.....	۲ - ۸ - ۳ - ۲۷	- دروازه دوشان تپه
۶۷.....	۲ - ۸ - ۳ - ۲۸	- چرچیل
۶۷.....	۲ - ۸ - ۳ - ۲۹	- سیروس
۶۸.....	۲ - ۸ - ۳ - ۳۰	- امیریه
۶۸.....	۲ - ۸ - ۳ - ۳۱	- منیریه
۶۸.....	۲ - ۸ - ۳ - ۳۲	- باغ صبا
۶۸.....	۲ - ۸ - ۳ - ۳۳	- سر آب وزیر
۶۸.....	۲ - ۸ - ۳ - ۳۴	- مختارالسلطنه
۶۸.....	۲ - ۸ - ۳ - ۳۵	- مظفرالدolleh
۶۸.....	۲ - ۸ - ۳ - ۳۶	- تخت زمرد
۶۹.....	۲ - ۸ - ۳ - ۳۷	- سرتخت
۷۲.....	۴ - ۸ - ۲ - کوچه های تهران	
۷۳.....	۹ - ۲ - دگرگونیهای بافت شهری تهران در دوره قاجار	
فصل سوم: اصول بنیادین دخیل در طراحی شهری و معماری مسکونی تهران دوره قاجار		
۸۱.....	۱ - ۳ - سنت و تجدد در معماری	
۸۲.....	۱ - ۱ - ۳ - سنت گرایی و تاریخ گرایی	
۸۳.....	۱ - ۲ - ۳ - تقابل سنت و تجدد	
۹۲.....	۲ - ۳ - معماری دوران انتقال	
۹۵.....	۳ - ۳ - شیوه های معماری	
۹۸.....	۴ - ۳ - معماران دوره قاجار	
۱۰۲.....	۵ - ۳ - اصول بنیادین معماری مسکونی	

۶ - ۳ - عوامل و شرایط مؤثر بر معماری مسکونی	۱۰۷
۱ - ۶ - عوامل اولیه	۱۰۷
۲ - ۶ - عوامل ثانویه	۱۰۸
۷ - ۳ - گوناگونی معماری مسکونی	۱۱۰
۱ - ۷ - خانه های برونگرا	۱۱۰
۲ - ۷ - خانه های درونگرا	۱۱۱

فصل چهارم: خانه های تهران دوره قاجار و فضاهای ورودی آنها

۱ - ۴ - مقدمه	۱۱۴
۲ - ۴ - خانه های تهران پیش از قاجار	۱۱۵
۳ - ۴ - خانه های تهران عهد قاجار	۱۲۱
۱ - ۳ - ۴ - شیوه های خانه سازی	۱۱۷
۱ - ۱ - ۳ - ۴ - خانه های سنتی	۱۲۴
۲ - ۱ - ۳ - ۴ - خانه های متأثر از سبک اروپایی	۱۴۵
۳ - ۱ - ۳ - ۴ - خانه های سبک اروپایی	۱۵۲
۲ - ۳ - ۴ - فضاهای ورودی	۱۵۶
۱ - ۲ - ۳ - ۴ - خصوصیات کالبدی فضاهای ورودی	۱۵۸
۱ - ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - از نظر شکل	۱۵۸
۲ - ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - از نظر تناسب	۱۵۸
۳ - ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - از نظر ارتفاع	۱۵۹
۴ - ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - از نظر طراحی	۱۶۰

۱۶۰ ۴ - از نظر تعداد ۳ - ۲ - ۱ - ۵

۱۶۰ ۴ - از نظر موقعیت نسبت به امتداد معتبر ۳ - ۲ - ۱ - ۶

۱۶۲ ۴ - از نظر موقعیت نسبت به لبه معتبر ۳ - ۲ - ۱ - ۷

۱۶۴ ۴ - سیر تحول فضاهای ورودی ۳ - ۲ - ۲

فصل پنجم: معرفی و توصیف خانه های تهران دوره قاجار

۱ - ۵ - خانه ای در محله عودلاجان ۱۷۸

۲ - ۵ - خانه ای در محله عودلاجان ۱۸۲

۳ - ۵ - خانه ای در محله بازار ۱۸۶

۴ - ۵ - خانه ای در محله چال میدان ۱۸۹

۵ - ۵ - خانه جلال آل احمد ۱۹۲

۶ - ۵ - خانه نصیرالدوله ۱۹۷

۷ - ۵ - خانه نواب عزت الدوله ۲۰۱

۸ - ۵ - خانه اعتصام خلوت ۲۰۵

۹ - ۵ - خانه ای در محله بازار ۲۰۹

۱۰ - ۵ - خانه ای در محله چال میدان ۲۱۱

۱۱ - ۵ - خانه اتحادیه (امین السلطان) ۲۱۴

۱۲ - ۵ - خانه حسین خداداد ۲۱۸

۱۳ - ۵ - خانه انیس الدوله ۲۲۲

۱۴ - ۵ - خانه میرزا عبدالرضاخان بوشهری ۲۲۶

۱۵ - ۵ - خانه ای در محله چال میدان ۲۲۹

۱۶ - ۵ - توضیحات مرتبط با جداول ۲۴۰

۱۷ - ۵ - جداول مربوط به خانه ها ۲۴۱

فصل ششم: تجزیه و تحلیل و نتیجه گیری

۱ - ۶ - تجزیه و تحلیل ۲۸۸

۲ - ۶ - نتیجه گیری ۲۹۲

فهرست منابع ۳۰۳

پیوستها

پیوست الف: جمعیت و مسکن در تهران

پیوست ب: خرید و فروش زمین در تهران

چکیده انگلیسی

فهرست نقشه ها

صفحه

عنوان

نقشه ۱ - ۲: تهران عهد شاه طهماسب ۲۷	۲۷
نقشه ۲ - ۲: تهران سال ۱۲۵۸ ه.ق بر اساس نقشه برزین ۴۰	۴۰
نقشه ۳ - ۲: تهران سال ۱۲۷۵ ه.ق بر اساس نقشه کرشیش ۴۰	۴۰
نقشه ۴ - ۲: تهران سال ۱۳۰۲ ه.ق بر اساس نقشه نجم الملک ۴۱	۴۱
نقشه ۱ - ۴: نقشه نمونه خانه های زیرزمینی ۱۱۹	۱۱۹
نقشه ۲ - ۴: (الف) طرح حیاط نارنجستان (ب) طرح حیاط بیرونی ۱۳۹	۱۳۹
نقشه ۳ - ۴: اشکال مختلف حوض ۱۴۰	۱۴۰
نقشه ۴ - ۴: طرح حیاط اندرونی ۱۴۱	۱۴۱
نقشه ۵ - ۴: نقشه نمای کف و دیوارهای تالار شاه نشین ۱۴۱	۱۴۱
نقشه ۶ - ۴: نقشه هشتی ۱۷۶	۱۷۶
نقشه ۷ - ۴: اشکال مختلف هشتی ۱۷۶	۱۷۶
نقشه ۱ - ۵: موقعیت خانه های عودلاجان بر روی نقشه سال ۱۳۰۹ ه.ق ۲۳۳	۲۳۳
نقشه ۲ - ۵: موقعیت خانه های عودلاجان بر روی نقشه سال ۱۳۸۸ ه.ش ۲۳۳	۲۳۳
نقشه ۳ - ۵: موقعیت خانه های بازار بر روی نقشه سال ۱۳۰۹ ه.ق ۲۳۴	۲۳۴
نقشه ۴ - ۵: موقعیت خانه های بازار بر روی نقشه سال ۱۳۸۸ ه.ش ۲۳۴	۲۳۴
نقشه ۵ - ۵: موقعیت خانه های چال میدان بر روی نقشه سال ۱۳۰۹ ه.ق ۲۳۵	۲۳۵
نقشه ۶ - ۵: موقعیت خانه های چال میدان بر روی نقشه سال ۱۳۸۸ ه.ش ۲۳۵	۲۳۵
نقشه ۷ - ۵: موقعیت خانه ایس الدوله بر روی نقشه سال ۱۳۰۹ ه.ق ۲۳۶	۲۳۶

نقشه ۸ - ۵: موقعیت خانه های سنگلچ بر روی نقشه سال ۱۳۸۸ ه.ش	۲۳۶
نقشه ۹ - ۵: موقعیت خانه بر روی نقشه ای مربوط به اواخر دوره ناصرالدین شاه	۲۳۷
نقشه ۱۰ - ۵: موقعیت خانه بر روی نقشه سال ۱۳۸۸ ه.ش	۲۳۷
نقشه ۱۱ - ۵: موقعیت خانه بر روی نقشه سال ۱۳۰۹ ه.ق	۲۳۸
نقشه ۱۲ - ۵: موقعیت خانه بر روی نقشه سال ۱۳۸۸ ه.ش	۲۳۸
نقشه ۱۳ - ۵: موقعیت خانه بر روی نقشه سال ۱۳۸۸ ه.ش	۲۳۹
نقشه ۱۴ - ۵: موقعیت خانه قوام الدوله روی نقشه ۱/۲۰۰۰ منطقه	۲۵۰
نقشه ۱۵ - ۵: پلان خانه قوام الدوله	۲۵۰
نقشه ۱۶ - ۵: موقعیت خانه جلال الدین تهرانی روی نقشه ۱/۲۰۰۰ منطقه	۲۵۷
نقشه ۱۷ - ۵: پلان همکف خانه جلال الدین تهرانی	۲۵۷
نقشه ۱۸ - ۵: موقعیت خانه جلال آل احمد روی نقشه ۱/۲۰۰۰ منطقه	۲۶۵
نقشه ۱۹ - ۵: موقعیت خانه پروفسور حسابی	۲۷۰
نقشه ۲۰ - ۵: موقعیت شهری خانه امیر بهادر	۲۷۲
نقشه ۲۱ - ۵: پلان خانه امیر بهادر	۲۷۲
نقشه ۲۲ - ۵: موقعیت شهری خانه کوچه هفت تن	۲۷۶
نقشه ۲۳ - ۵: موقعیت خانه اتحادیه (امین السلطان) روی نقشه ۱/۲۰۰۰ منطقه	۲۸۰
نقشه ۲۴ - ۵: موقعیت خانه صادق هدایت روی نقشه ۱/۲۰۰۰ منطقه	۲۸۱
نقشه ۲۵ - ۵: موقعیت خانه رضاخان روی نقشه ۱/۲۰۰۰ منطقه	۲۸۳
نقشه ۲۶ - ۵: پلان همکف خانه رضاخان	۲۸۳
نقشه ۲۷ - ۵: موقعیت خانه رهنما	۲۸۶

فهرست جداول

صفحه

عنوان

جدول ۱ - ۵: جداول مربوط به خانه ها ۲۴۲

فهرست نمودارها

عنوان

صفحه

نمودار ۱ - ۴: شیوه های رایج معماری خانه های تهران در دوره قاجاریه ۱۲۳

نمودار ۲ - ۴: روند تأثیرگذاری معماری اروپایی بر خانه های تهران دوره قاجار ۱۴۴